

Sebastià Bennàsar - Maite Brazales - Jaume Galmés

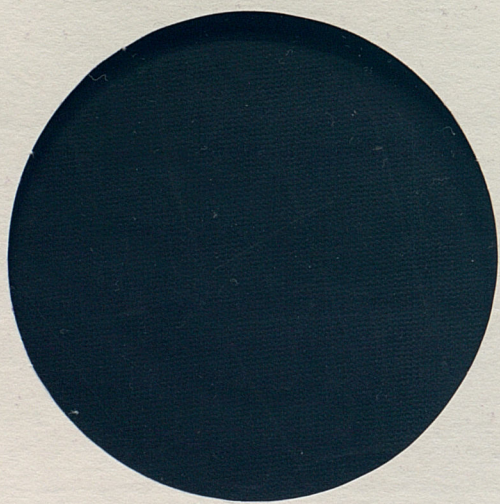


Solstici d'estiu

BÚGER - CAMPANET

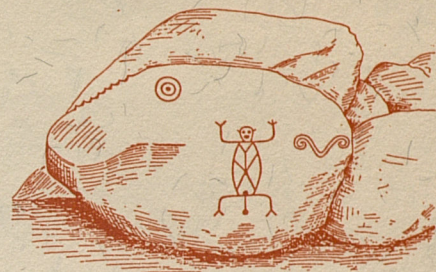
ILLES BALEARS

1997





Avís de caça, procedent d'Alaska.



Petroglif del Nordoest de Brasil.

Solstici d'estiu



Pintura rupestre de Rhodesia meridional representant una cerimònia de la pluja.



Signes per a indicar la marxa, procedents d'Alaska.

La Fundació ACA - Aula Poètica de Búger i la Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet han unit esforços per dur endavant el projecte d'editar els joves poetes illencs dintre d'una col.lecció titulada "Solstici d'Estiu". Baix el suport de la Direcció General de Cultura i Política Lingüística del Govern Balear.

Primera edició: © i ® Fundació ACA - Fundació Joan Amengual, Búger-Campanet, 1997

Amb el suport de: Direcció General de Cultura i Política Lingüística del Govern Balear

Col.labora: Consell Insular de Mallorca

Disseny: Fundació ACA - Aula Poètica, Son Bielí-Búger

Arts Gràfiques: Impremta Bergas - Sa Pobla



Fundació ACA

és membre de la / es miembro de la / is member of the / ist mitglieder von die: European Conference of Promoters of New Music

Informació:

Fundació ACA - Son Bielí

07311 Búger • Mallorca Illes Balears (España)

Tel. +34(9)71/516501 - Fax: 51 65 02

Depòsit legal: P.M. 1239/1997



Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí · Búger



Consell Insular
de Mallorca
Comissió de Cultura i Patrimoni Històric



Edició gràfica patrocinada per:



GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació, Cultura
i Esports

Coordina:



Col.labora:

AJELC IB

Associació Joves Escriptors
Llengua Catalana

Pròleg

Valenta i atrevida és la tasca de fer una col·lecció dels nostres joves poetes illencs. Intentarem recuperar part de la nostra cultura literària d'avui tan imprescindible per al nostre futur.

Parlar del món de la poesia va més enllà del gaudi d'una lectura, del simple fet poètic i de la mateixa repercussió dins de la història literària. Els pobles que estimen i gaudeixen d'una sensibilitat envers els seus artistes reben d'aquests la saviesa, l'equilibri i l'harmonia per les decisions de futur, amb aquestes qualitats són capaços de crear societats més humanitzades i amb una millor simbiosi entre el progrés i el seu entorn natural. La poesia pot aglutinar persones de diferents indrets, cultures, religions, ideologies i ens pot donar des del nostre llogaret en què vivim la projecció universal.

Illencs tots però a la vegada estranys i amb pocs nexes d'unió d'un sentir comú de poble, tan sols les societats en què els dirigents tinguin la visió de recuperar les arrels i les senyes d'identitat enfront de la invasió d'una cultura dominant i estandaritzada, tendran cabuda en el projecte que ens ha d'ajuntar a tots i que es diu **Europa**.

Nosaltres, des de l'ínfima immensitat de les nostres illes i amb el compromís que ens pertoca amb el nostre temps, amb rigorositat davant la tasca d'emprendre aquesta col·lecció, procurarem ser generosos i objectius, defugir els nostres prejudicis culturals amb la finalitat de poder donar una visió pluridimensional dels joves poetes actuals pel futur de la nostra poesia. Intentarem donar vida i veu a les paraules amagades i adormides dins el silenci dels manuscrits, ungirem les veus escanyades perquè puguin agafar el to precís del seu cant, fer de la paraula un fet vivencial i una manera especial de percebre el nostre entorn, microcosmos de petits elements infinits i intangibles com el concepte de ser home, un home que pertany al món i a l'univers, i les errades, equivocacions i debilitats del qual en justifiquen l'existència.

Amb aquest sentit de la mediterraneïtat ens retrobarem tots els habitants de les diferents illes i ens reunirem entorn de la veu de la paraula i el cant de la poesia.

Els joves poetes de les Illes amb el títol de la Col·lecció *Solstici d'Estiu* podran veure publicat l'any un llibre que serà presentat a la seu de la **Fundació ACA**. Esperam que el nostre petit esforç serveixi per posar a l'abast del lector d'avui el cant dels nostres poetes i transmetre aquest cant a la gent del futur.

Antoni Gost
Coordinador Aula Poètica Fundació ACA

La tasca de recuperació de la nostra cultura, duita a terme per les diverses associacions i fundacions de la nostra **Comunitat Autònoma**, fa que la situació on ens trobam en aquest moment sigui, com a mínim, esperançadora.

Quan parlem de cultura no solament parlem de patrimoni arquitectònic o d'obres pictòriques, parlem d'un concepte global, de sentiments, de sensacions i de l'aliment de l'esperit que tot ciutadà de bé necessita. Això és poesia, diríem de manera global, però la poesia i la col·lecció que avui es presenta són quelcom més que el simple plaer de llegir una obra literària: és l'aliment de la sensibilitat que ens permet, un cop més, enfrontar-nos a aquest món excessivament materialitzat, que defuig els valors tradicionals que ha tengut sempre el poble de les nostres illes.

L'esforç que suposa sempre introduir el lector dins el món de la poesia és un treball suplementari i hem d'agrair el treball que fan la **Fundació ACA** i la **Fundació Joan Amengual i Pericàs** per fer una col·lecció dels nostres joves poetes. El treball seriós, la sistematització de l'obra dóna un gran valor científic a aquest recull i demostra un cop més que a la nostra illa no solament es treballa amb la matèria, sinó que l'esperit és una eina per a la producció artística i poètica en concret.

La comunicació i el coneixement entre illes que això permet ens ajuda a tots a la creació i la construcció del que ha de ser aquest espai comú, que és i ha de ser la casa de tots. Saber qui són els artistes d'una illa o d'una altra suposa que, des del coneixement, es pugui arribar a l'estimació i, així, augmentar la consciència de poble, de comunitat, per ser d'una vegada comunitat capdavantera.

Totes aquestes iniciatives seran preses en consideració per la **Conselleria d'Educació, Cultura i Esports**, i tendran suport en la mesura de les disponibilitats pressupostàries, ja que són suficientment importants perquè tinguin la nostra ajuda.

Manuel Ferrer Massanet
Conseller d'Educació, Cultura i Esports

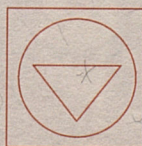
*«Aleshores, amb tota la teatralitat del moment,
entre les grans corrues en silenci perfecte,
aparegué el poeta amb una rosa a la mà,
recollint tots els somriures.»*

Bartomeu Rosselló-Pòrcel

Sebastià Bennàsar - Maite Brazales - Jaume Galmés

LLIBRE DE POEMES

Solstici d'estiu



Joves Poetes de les Illes Balears



**SEBASTIÀ
BENNÀSAR**

Aquesta fotografia du tot l'art i saber fer de Bartomeu Aguilar.

L'erm

I unes flors de maig,
El cel tacat de vermell
i les paüres s'escolen,
líquides,
galtes avall.
Un erm ple de creus antigues.
Un maleït erm
que m'envolta.
Vaig caient, vaig caient.
Fonalada insondable
de misèria i solitud.
No veig el final.
Roselles porpres que es marceixen
quan les miro.
Sonen tocs de plor,
campanades de mort.
L'esglai em puja per l'ànima.
No hi ha rostres coneguts,
tan sols un erm
de figues seques
i ànimes buides.
I unes flors de maig
que em parlen
del desarrelament.
Una bandera que ja no vol dir res.

Un cervell buit,
sense records.
Potser massa dolorosos.
Ningú que m'envolti.
Estels que ja no brillen,
llunes plenes
que ploren llàgrimes de sang.
Un erm que m'envolta
i no puc ni tan sols plorar.
No puc plorar.
Passen les hores
tan i tan lentament.
No puc fugir.
Estic sol.
Cards i esbatzers,
aspres.
Penya-segats traïdors
i una colla de penjats
ballant un macabre vals.
No hi ha res.
Tan sols un erm
i la solitud que m'angoixa.
No puc fugir.
Tocs de plor
i campanades a mort.

Cardar

Vull travessar
erms d'incongruències.
Sullar paranyes de la ment
com deserts de glaç.
Faré que el meu sexe
despulli l'ànima del teu record.
Atura la música
i escolta la tempesta.
Aigua que s'escola
cuixes avall.
Sang per regar
el teu jardí fosc i espès.

Cada moment que passa
és un instant perdut.
No em miris quan sigui a terra.
Mira'm quan vaig caient.
Una fal·làcia sense sentit
que et farà creure que puc volar.
No em miris quan sigui a terra
ple de sang i derrotat.

I respirar de nou
perquè vessar-se no és morir,
sinó un punt i a part
en un quadern
de promeses eternes.

Lletania

El paradís ja fa temps
que va tancar les seves portes.
Maleïda sigui la meva sort,
maleïda aquesta història sense final.
Era un d'aquests dies
en què el vent parla per tu.
Per no veure més la mort
jo em voldria morir.
Se n'anaren els bons temps
i tu et vas escapar.
Hi ha goteres sobre el llit
i una llosa a mon cor.
Qui no va voler, qualche vegada,
el teu perfum de roses,
el teu oratge de mar?
La lluna comença a caure,
el sol assassina la nit.
Mira'm quan la lluna apareix per la finestra.
El dia del vent ja ha arribat
i l'esperança fa temps que marxà.
Et veig entre llàgrimes,
grises.
Les passes perdudes s'aturen
en una nit estelada.
I ningú sap com passo la vida.
Ni Crist sap com ma vida passa.
Sol.
Mor lenta la tarda freda
les tenebres obren el portó.
Cauen raigs de sol

no hi ha paradisos,
sols el teu record.
Avui el Déu de la mort
ja s'ha despertat.
Cada història que acaba
mata una cançó, un secret perdut.
Explosió de sons, molta velocitat,
en aquest viatge iniciàtic
de cap a una història que no va ser.
La gent quan passa
es queda a escoltar.
Quan arriba la nit
l'asfalt crema.
La batalla ja ha començat,
no té amics la mort.
Els llargs dits del sol
decanten la manta de seda.
Quan ens acomiadàrem somreies,
esperaves que et recordés.
Ja veus que sí.
Digue'm on són els teus somnis
on, on cony han quedat?
Et cerc i ets absent
t'estim i no és per a tu.
Tot s'ha acabat
abans de començar.
El camió de les promeses
a la plaça ha arribat.
I tu no hi ets.
Camino cap a l'eternitat.

Zaire

Fa tant de fred.
Sentor de terra humida
anunciant la fi dels temps.
Mals averanys.
Sembla que Déu està mort.
El paradís és un mar de cadàvers.
Lletanies de mort.
No hi ha ningú en aquesta terra.
Tan sols la paūra
i un exèrcit de morts vivents.
Com una escopinada
es presenten paisatges
de terror. Fets de cadàvers negres.
Santes campanes d'aram
toquen a morts.
Ningú no va a un funeral inexistent.
No queda ningú per anar-hi.
El diable té massa feina,
ha guanyat la guerra.
La dalla està entrebancada
a la gargamella profunda
d'un nin de set anys.
Tot és color de sang.
I el maleït infern
hipersaturat de cadàvers.

Teoria dels cossos

Eis pits pugen,
un dos, un dos,
marcant el ritme.
Les mans,
tremoloses,
solquen, suaument,
cavitats ignotes.
Una mosca cau,
embafada per l'olor,
paradisiaca.
Fruïtes prohibides
marcint-se.
L'estremiment final
acondueix els dits,
llargs,
cap a l'entrada de la cova.
Un aconsegueix traspassar la barrera.
Nèctar que cau,
escolant-se,
dolçament,
sobre randes i parfalans.
Els mugrons endurits
confirmen la teoria dels cossos.
Li agrada tant aquest moment.
Èxtasi total.

Malson

Segueixo un regueró de sang
que arriba fins un telèfon despenjat.
Comunicació directa
amb el més absolut dels silencis,
I un estúpid missatge
al contestador automàtic.
El paradís mai no ha existit.

En aquest mar d'incomprensions
hi ha massa merda per absorbir.
Els atracadors roben tàmpax
per evitar que inundi les seves cases.

Una vedella excorxada
em somriu.
Per no ser maleducat
agonitzo una estona amb ella.

Entro en una església buida.
En aquest funeral,
toquen dolces les campanes d'aram,
l'assassí diu missa en llatí.
Mentre,
el meu esperma, dolç,
omple estàtues venerades.

L'alcohol corre per venes
que no saben res.
Ni volen.
Perquè creure és morir.

Milers de milions en àpats gustosos, no us penseu,
mentre la meua mà
recerca entre vòmits agres.

Hi ha massa merda.
Massa, fins i tot, pels tàmpax robats.
Poc a poc,
el cel, tintat en sang,
s'omple de cadàvers.
Torna la vedella
i em diu adéu.

Comuniquen a l'altre extrem.
Es veu que Déu rep massa cridades,
o que no paga les factures de telèfon.
Trobo un cos, esquarterat.

Aquesta història no té final.
Menjo infants, cadàvers, al cap i a la fi,
com el de la llagosta.
Després, algú regirarà el meu vòmit.

La vella pista

Sentor de suor agra
sobre l'asfalt vermell.
Antigament grava.
El gust de la derrota,
amarga,
i l'alegria de les victòries
a la fi aconseguides.
La vella pista.

Una magnificència
i la presència sobtada
d'una amistat encara naixent.
Ma vida passa
per la vella pista.
Els amics forjats
amb el temps.
Un amor pels colors de la samarreta.

Arrels d'una vida
a ella lligada.
Companya i amiga
a les hores detingudes

sota el xafogós sol de l'estiu.
Punt de reunió,
història.
Ara ni tan sols
sóc capaç de vessar llàgrimes
per la vella pista.

Descobrir que hom es fa gran.
Mai solitud.
Forjar-se com a persona
i ara
tan sols oblit i melangia.
Les cistelles asserrades
i la joventut passada
a la vella pista.
Pols nova de runes velles
al meu cor
i un neguit de tristesa
per la companya fidel.
La vella pista.

M

El somni inabastable.

Recerca

Cauen escopinades
com gemecs de salms
impronunciabls en llocs sagrats.
Pluja fina d'immensitats perdudes
en un esguard
que s'escapa
per un mar de solituds;
esgarips salvatges
de núvols blancs
sobre el meu cor,
salvatge.

Passen les hores tan i tan lentament.
És inútil aquesta recerca
entre misèries estranyes.
De vegades penso
en el teus ulls
entre ciutats desertes
solcades per infinitud de peus.
A vegades penso en tu.
M'aixec i continuo la recerca.
Fins al límit.

Calidonepi enfollit

Em fatiguen les imatges.
El pont ja no hi és.

Remor d'onades furioses
enfonsant ma ànima rogallosa
en aquest pou de deridria i merda.
Sento veus ignotes.

Pungalades a la lluna plena.

Reality show.

Misèria en directe.

N'estic fart dels plors d'infants
o de sexes reprimits.

Encara creuen en allò del que diran
i converien amb la pluviositat.

Els negocis són els negocis.

Bruïlles d'excavadores que construeixen,
construeixen, construeixen.

Símbols d'explendor dramàtic.

Bruïlles d'excavadores

creant coros entre runes.

Tonalades de por incontrolables.

Dues hores de vol

i un billet en primera de cap a l'infern.

Nentre,
maument,
un cambrer deixa el caviar sobre la taula.
El meu cap no funciona,
sembla un calidoscopi enfollit.
les llàgrimes no surten,
presoners de la hipocrisia.
la sang es vessa
sobre el riu.

Dalí faria una genialitat amb l'escena.
Sembla posada
per evitar el plaer del dinar.
Els infants riuen.
Algun cap defaua ha decidit,
centenars de vots per a les properes,
dur el circ a la ciutat.
Sona llunyà un Kalashnikov.
Nansa llunyà.

Sebastià Bennàsar

9 - Maig. 1997.

Aquest recull de poemes està dedicat a Jaume i Marina, per les primeres rialles de cosí que vaig sentir a ma vida, al Jaume i na Lenita per tot, especialment per ser la meva font de llibres, a la meva padrina, pare, germà, mare... als que no hi són, per creure en mi i continuar-ho fent. A l'Andreu Nadal per l'amistat, a en Toni i en Tomeu pel mateix, a na Marga per ser tan bona al.lota i deixar ficar-me fer alguns apunts salvatges, a en Joan, en Javi, en Tomeu... tots els del Diari de Balears per ser més que companys, al Miquel per donar-me una oportunitat, al Tomeu Martí per donar-me'n una altra i, molt especialment i sense voler oblidar ningú, a Toni Figuera, per ensenyar-me les poques coses que sé sobre literatura. També a la Cati Bisquerra, pel nostre bon rotllo i, evidentment, a Tolo Aguilar per mostrar-me la màgia de les fotografies.

Quatre mots

Ara sí que podem dir allò de morta na Rita. Com que per què? Em demanen que faci una parrafada amb el meu pensament per incloure en aquest llibre. I ho fan amb el somris de qui pensa que això és cosa fàcil i totes les bones intencions del món. Ho entenc perfectament. Volen, ja que ens promocionen, que aquesta sigui una promoció total. De totes maneres continua essent molt difícil escriure el nostre pensament en un moment de la vida en què aquest és sempre tan canviant.

Evidentment seria un desagraït si no donàs les gràcies a totes les persones que han fet possible aquest recull de joves poetes. I ho dic amb l'experiència de qui coneix de sobres les dificultats per publicar la teva obra quan encara no tens un nom, quan ets un simple desconegut a la recerca d'oportunitats. Evidentment, el camí fins aquest moment ha estat molt llarg però l'esforç ha valgut la pena.

El que em sap greu és que en aquesta terra illenca nostra posar quatre mots per escrit continuï essent tan difícil. I després que tan poca gent els vulgui llegir. De totes maneres la meva vida sempre ha estat farcida de primeres oportunitats. He intentat aprofitar-les al màxim possible, però som molts els que les cerquem i molt poques persones les que en donen. Si parlam de literatura aquestes són mínimes, encara que sembla que darrerament hi ha gent que està decidida a canviar eixa situació.

Puc assegurar que donar facilitats per publicar és, al meu entendre, la manera de fer que la nostra societat estigui de cada vegada més interessada en la cultura (la literària almanco) i que a poc a poc es pugui sortir d'aquest oblit en què ens trobam. I si les facilitats es donen per poder publicar en la nostra llengua, molt millor. Aquesta és una de les millors maneres de defensar-la i, amb el temps, crear la necessitat del seu coneixement per a totes les persones que passen o romanen en aquesta terra nostra.

Per tant no puc deixar de donar les gràcies a la gent que ha permès, a la fi, que una part de la meva obra pugui ser mostrada. Per això he fet feina molt temps. Per això hi ha gent que està fent feina. Per poder mostrar la seva obra. Tan sols esper que l'exemple, com les coses bones, sigui repetit. I per quanta més gent millor. Ara la pilota està en camp contrari, tan sols ens queda observar la següent jugada. Esper que sigui una jugada de mestre, perquè l'important no és guanyar o perdre sinó convertir el joc, aquest joc de la literatura que tots tant estimam, en un veritable espectacle, en un veritable plaer. Així segur que el públic omplirà les graderies.

SEBASTIÀ BENNÀSAR

Vaig néixer el 27 d'abril del 1976. Els meus pares m'estimen. La meua família m'estima.

Vaig començar a fer feina al *Diario Baleares* el 18 de juliol de 1994, quan encara era un al·lotell de devuit anys i es varen decidir a donar-me una oportunitat. Vaig estar-hi de col·laborador fins l'1 de maig de 1996 en què el diari es va transformar en *Diari de Balears*, el primer diari escrit en llengua catalana a les Balears. Des de llavors ençà som part dels redactors del mitjà. Una altra de les oportunitats de les que parlava abans.

Així mateix he tengut altres experiències en el món de la premsa escrita. El setembre de 1994 vaig començar a col·laborar amb la revista *Pòrtula*, on encara escric. He pogut veure el meu entorn de molt més a prop i s'han arriscat, fins i tot, a deixar-me fer crítica de llibres. També hi he anat publicant alguns poemes. Mai m'han posat problemes i en els temps que corren això ja és molt, vaja, que estic encantat d'escriure-hi. Vaig dirigir una revista de bàsquet anomenada *Ali Jub* i que va sortir el 1996, va ser una de les experiències que més m'han endurit en aquesta vida. No us podeu ni imaginar el feiner. Així mateix també som part de l'equip de redacció de la revista *Tres Quarts* que edita la Direcció General de Joventut des de 1997.

La meua experiència literària comença en una avorrida classe de matemàtiques de fa un parell d'anys on vaig escriure el meu primer conte. Tenia desset anys i ja sabia que preferia la literatura a les matemàtiques (vaig patir per aprovar-les ...) Des de llavors ençà ha passat molt de temps i moltes classes de matemàtiques (o moltes metàfores literàries: les mates, com els aguacates, que tampoc m'agraden, com més enfora millor). A la vista del resultat és lògic pensar que les meves creacions han anat millorant. (Si no, que ho seria de trist ...)

El mes de desembre de 1993 vaig aconseguir publicar un conte en un diari local i durant molts mesos em vaig dedicar a escriure poesia. I l'estiu del 1994, poc abans d'entrar al *Baleares*, vaig enllestir un conte llarg que va quedar entre els cinquanta millors en un premi que es feia a França (Radio Francia Internacional), en el que participaren més de 500 escriptors de tot el món. (L'alegria va ser majúscula).

Des de sempre m'he considerat un escriptor igual de destre en les dues llengües de la comunitat. De fet escric indistintament en les dues, encara que darrerament ho faig molt més en català, la que és de veres la meua llengua natal. Després de passar un any dedicat a la poesia i a les primeres temptatives novel·listiques, el 1995 va ser el gran any dels contes. També vaig fer molta poesia. El 1996 vaig enllestir la meua primera novel·la i el 1997 n'he escrit una altra. Evidentment no he abandonat els contes ni la poesia, ni els relats de viatge. Tampoc no he deixat mai d'escriure ni ho faré, perquè sempre hi ha alguna cosa per contar. Ja ho sabeu, més val que no t'entenguin que romandre callat. Aquí teniu la relació de les meves obres:

Poesia:

- Muertes ficticias de realidad extrema* (castellà i inèdit) Juliol 1995.
- La locura de la desesperación* (castellà i inèdit). Juliol 1995.
- Paisajes de luna al filo de la guadaña* (castellà i inèdit). Abril 1996.
- Esquadró de records* (català i inèdit). Octubre 1996.
- Irrealitats* (català i inèdit). Octubre 1996.
- Poemes del quadern vermell* (català i inèdit). Maig 1997.

Novel.les:

- El botxí de Ciutat.* (català i inèdit) Juliol 1996.
- Sentor de cadàvers d'estiu.* (català i inèdit) Maig 1997.

Contes:

- Escamots de silenci* (català i inèdit). Recull entre 1993 i 1997.
- Misérias anónimas* (castellà i inèdit). Recull entre 1993 i 1997.

A part de tot el que heu vist he escrit altres petites obres sobre els meus viatges i estic enfrascat en tres nous projectes: una novel.la en castellà i dues novel.les en català que ja he començat a preparar.



MAITE
BRAZALES

Deliri I

El pas del temps

El pas del temps és indomable. Un padrí mort i un altre al peu de la fossa m'ho confirmen.
<... el mal és no tornar-hi > diu la dita. Però davant el repte sorgeix el dubte. Pobres d'esperit es conformen pensant que així és la vida. Però un qui sap em desvetlla ja de negra nit.

-Tornam res! - sent sovint de llavis de la tia. Lamentacions potser, de denou anys perduts a la cadira. Qui sap però, si de negra nit, vells malsons la desperten. I una nina de semblant trist li retreu haver perdut tota una vida.

Amb llàgrimes als ulls sent una música que no pot reconèixer: lletra d'enyor i cant de poeta que parla de seny, de desitjos i d'esperes. Llavors de matinada una excusa qualsevol li permetrà consolar-se i ajornar la batalla.

S'adormirà i somiarà (durant) algunes hores que balla...

Però surt el sol i la llum se'n duu les esperances. Retorna fidel a la cadira, es tapa les cames amb la vella manta i surt a la terrassa. Sense moure's destrossa exèrcits de promeses, alimentant-se de l'ahir per sobreviure.

Immòbil veurà passar el capvespre i fondrà la nit esperant que la mort la retorni a la terra.

Imagina la seva missa: l'enyor d'amics que encara queden, el plor d'aquells que la coneixen, el sermó preciós ... com ho ha estat sempre.

Sent de fons una altra cançó; parla també d'una tieta. Amb el cor trist tornarà al llit com cada vespre. I la turmentarà després un vell poema i l'hi recitarà el seu cor a cau d'orella. Malauradament confondrà els termes...

Tragi de vells dins l'autocar
desfent camí cap a la terra.

Excursions d'adults amunt i avall,
aprenents d'infant cent anys enrera.

Suor d'esforç, record de fam i por de guerra,
retrat amarg dels qui encara queden.

Seients plens d'esperavides
la mort ve i no avisa!
però el barram desfet

s'obrirà en canal per un somriure;
tresor de vell, anhel de viure.

Passius del temps, arraconats de l'avui,
criadors de gent que els abandona,
deixats pel Déu en qui tant creien!

... I esperarà la mort perquè la faci seva. I és que equivocà el camí cap enrera.

Deliri II

El vol d'una bruixa

El vol d'una bruixa em destorba dels meus assumptes. La seva fragilitat (accentuada potser per la transparència) fa que el vent la dugui a prop meu.

La primera reacció és agafar-la per demanar un desig. Després amb més calma s'asserenen els ànims i deix a la sort del buf la bruixa. L'instint sobtat d'agafar la bellesa i fer-la meva m'aterreix. Ho he vist fer tantes vegades! Afortunadament, però, la incertesa s'apodera de mi. La temença que el meu somni n'anul·li un de més urgent, de més intens, fa que el braç resti immòbil i que els ulls es meravellin del seu vol.

Lentament desapareix per la finestra, impassible davant el gest que hagués pogut canviar la seva vida. Trivial però cert el seu pas és fruit de l'atzar: un altre buf, un altre vent, una altra mà, una altra finestra haurien canviat tota la història.

No puc sinó intentar endevinar el somni que amaga. L'anhel potser imprevist davant l'oportunitat que se't brinda. Una nina, qui sap, ha resolt la seva vida. Fredament, reconec que no som ningú per decidir prioritats de somnis. Deixar-la marxar pareix doncs el més correcte.

Convertir il·lusions desfent-ne no se'ns hauria d'haver permès.

Deliri III

Abaratir els desitjos

El món corre de pressa i ningú pot aturar-lo. Ningú té temps d'aturar-se a pensar si té temps per fer les coses. Esclaus del rellotge ens oblidam d'escoltar tot allò que ens dóna força.

Una nina davant el mar i davall un arbre no deixa de plorar. El seu ésser d'infant no pot comprendre la magnitud dels grans, ni l'oblit constant a què és sotmesa.

No hi ha temps pels seus relats, ni jocs a mitja tarda. No hi ha contes per dormir, ni besades ja de matinada. No hi ha temps perquè el temps no els permet aturar-se però permet abandonar un infant davant el mar i davall un arbre.

Preocupats perquè ho tingués tot han aconseguit convertir-la en una estranya.

Encapritxats en què no mancàs res falta de tot dintre la cambra, davall la manta.

S'eixuga el plor i juga amb l'alba, esperant, potser, que algú vengui a buscar-la. Tement una espera en va es posa dempeus i crida als vents que és la millor amiga de la matinada.

El far pocs quilòmetres enllà ha estat vigilant-la. El mateix ha fet l'ocell que des del niu li ha cantat cançons de bres.

Passa el temps i no ve ningú per estimar-la, per abraçar-la fort, per eixugar les seves llàgrimes. L'escolta el vent que se'n du sovint els seus contes.

Promet a un peix que estarà bé. A canvi ell haurà de visitar-la. Pactes de sang entre un peix i un infant són inexpugnables.

I escriurà sovint en tornar belles històries. El llit convertit en fort no deixarà passar l'angoixa. I viurà l'anhel per mitjà dels contes. I desnudarà el seu cor davant un full escrivint pas a pas la seva vida.

I ella torna cada nit. I ell la fa feliç amb sa presència. I com podrà el destí contra un amic tan gentil quan s'adonin que no és a casa. Serà flavors massa tard i la nina serà dona. Agafarà el portal per no tornar amb el record (constant) d'una infància trista. Però l'acompanyarà un peix que malgrat els anys no gosa deixar-la.

Se'n durà els fulls dins la maleta amb l'esperança que algú, per una vegada, es digni a escoltar-la. I el triomf serà honest.

Tornarà després davant el mar. I somriurà a l'ocell. I cridarà el peix per explicar-li (que ha realitzat el seu somni). Però podrà l'enyor vèncer les forces. I tornarà a casa.

Lavors algú posarà preu al seu somni. S'estalviarà dir res i caminant arribarà a la platja. Treurà els doblers i els llançarà al mar. En un vol ras el besaran tres cops abans de perdre's entre les ones. I amagaran les aigües un tresor més entre l'arena.

No els podia acceptar. Perquè de nina, davant el mar, aprengué a no abaratir els desitjos.

Un somris dibuixarà l'orgull de qui ha trobat la seva vida.

Deliri IV

Ésser condemnats

Qui està més condemnat, el que cobra per estimar o el que paga per ésser estimat. El que ven felicitat o el que la compra feta. O tan sols perquè han d'estar condemnats, particips d'un mercat lliure de moral preestablerta.

Es poden comprar ànimes a bon preu? o els bons preus ja han passat de moda?!
Vagam errants per un desert ple de gent que fa tot per no conèixe's. Serfs d'uns lligams lluent com l'or i fugissers com l'arena.

Es pot ser constructor d'amors o per contra se'ls ha de trobar fets a mida.
Anar endavant returant el temps o esperar asseguts l'oportunitat d'una vida.
Corruptes tots ja ens és igual i destruïm el món per fer-lo nostre. Desobeint papers anomenats lligats que haurien de salvar-nos. O condemnats potser per ignorants en creure allò fruit de déus i diables. Ramat de mens, crèduls de cels, necessitats de sortides.
Davant el foc que ha de cremar les nostres pells, ens aferram a la mentida. Sabent que no val, però que consola.

Potser l'error és aquest intent per desfer els fets i voler jutjar-los. Potser cercar morals damunt l'asfalt, reconèixer déus a dins un bar i verges a tant per hora.

El món fa i desfà les nostres vides, condemnant al pas del temps munts d'esperits i camionades d'ànimes.

Ressecs d'enginy ens feim homes de Satan per poder mantenir la cuirassa.

Deliri V

Joc de miralls

Avui pas davant els miralls i acot el cap. M'omplen de vergonya. El terrible pes de l'ànima es fa present dins el reflex.

Apag el llum. La música ensordeix la cambra.

M'adon que el problema som jo, no els altres. Inculpar-los només ha confós més les coses. Ara ser fidel és l'única sortida. Massa tard per tornar enrera, per rompre el mirall que em riu les gràcies, per fondre el ninot que m'empresona.

Ara m'odii. Ric però de ràbia. M'escorxaria de viu en viu per treure'm les entranyes. Jocs de penitència per distreure'm!

La soledat és l'únic subterfugi. Aïllat de tot seré feliç. Un món per mi, fet a mida; on el valor no existeixi i els sentiments no ho trepitgin tot. On el xivarri dels hipòcrites no importi.

Llevar-me cada nit per enfrontar-me a mi és una lluita odiosa, imperdonable...

Llavors tries el silenci. Et fas cinèfil per omplir els buits de la teva vida.

La por et rovega, l'irreal et xucla el poc que et queda. Dos forats al coll són l'antecedent d'una mort escabrosa.

Calles per escrit perquè parlar en veu alta se't fa difícil. Fingeixes que afrontar judicis no ha valgut mai la pena.

Cercant raons per sobreviure descobreixes els vicis. I et sents encara més brut.

Crides l'oblit però es posa a córrer, allunyant-se del fantasma. No hi ha res per sorprendre't.

La son venç, just quan les pintures de guerra començaven a cremar-te.

S'acaba el judici. S'apaga la càmera.

Violació d'unes cames que s'obrin quan les toques.

Deliri VI

Acostumats a rebre

Estam tan acostumats a rebre que ja no ens importa. Fins i tot acotam el cap en veure una mà que s'alça. Potser abans!

Aprenem a ser venuts, a ser escorxats, a ser criats per afrontar la derrota. Acostumats, ens és igual.

I ens acotam sense saber per què. I el mateix que ens inclina fa que ells s'alcin sobre nosaltres. La nostra por, la nostra feblesa acota el cap i abaixa els ulls. Ens venç les esperances.

Ens reconeixem covards, i cridam fins a no escoltar-nos. I així engrandim l'irat que exerceix implacable la tirania. La seva força sols és la nostra manca de forma. La seva llei és la *no nostra*. El càstig som nosaltres.

Cercar raons per perdonar-nos és ofici de bàrbars.

Jutjam després, tots sols, sense paraules. Resguardats del risc que és viure sota l'espasa. Alienam les nostres ments... -no val la pena!-.

Però el cor jutjarà darrer i amb ell no és bo de fer perdre's. Sovint, pesa massa.

Els punys no han fet mai més mal que la consciència.

Deliri VII

Desitjar tant i no saber què

Sovint, em deman si és lícit seguir vivint. Viure sense voler acceptar la realitat. Cercant desesperadament un destí que no destriï entre l'arena. Sabent que t'estim i no ho puc dir. Telefonar-te de tant en tant per dir-te que estic bé i explicar-te res, és l'únic que em queda.

Sentir pel cos el pas dels enigmes.

T'estimes i experimentes breument què vol dir estimar-te.

-Desitjar tant i no saber què!-

Vull ser-te fidel però no puc. El teu perfum m'ha enganyat tantes vegades, que cada nit te transform en qualsevol. Més tard, m'adon que no val la pena.

Acabar amb tot pareix tan fàcil, i estic tan sola que no m'importaria.

Surt a fora. Tot segueix igual. Maldic la felicitat que us dibuixa la cara. Guiats pel ramat -pens- no arribareu enfora. Massa lluny, potser sí, però de vosaltres (mateixos).

El temps passa tan lent, que s'esgota la paciència i embrutar papers no soluciona les penes.

Vivim distants. Ens tancam les portes. Creuam els ponts de l'abisme.

La matinada és bon moment per deixar-ho. Però no tenim pressa. Ningú ens espera. M'aixec per telefonar-te. No hi ets. -Estic ben morta!, l'alcohol no m'ho deixa veure d'altra manera.

I tot podria ser tan fàcil. Però no ho és, i hem de viure l'aventura.

Tot és tan fràgil.

Al final sempre acab bramant com una estúpida. No tenc pau. Tornaré boja.

Són les tres i el rellotge no ha esborrat el desastre.

Deliri VIII

Carta de fracàs

22 de Gener de 1997.

Avui necessitava asseure'm al teu costat. Per això he vingut fins aquí, devora el mar. Em recorda tant a tu. Tan immens, tan blau, tan mar ... com tu.

He tornat fracassar. No sé quantes cartes fa, que t'explic això mateix. Però avui, és diferent; no importa. Hi estic tan acostumat, que ja no m'importa.

Avui necessitava parlar amb algú. Algú que escoltàs sense dir res, que fos amb mi sense que al meu costat hi hagués ningú, -saps que si no, no hauria dit paraula-, que amb el seu buit aconseguís comprendre'm ... I com sempre eres tu.

Assegut aquí dalt (damunt la roca), amb l'abisme al meu davant i amb la muntanya i el mar no gaire enfora, necessitava omplir el full per no deixar-lo en blanc. Necessitava estimar els records d'aquella infància. I tu, em feies tanta falta. Encara me'n fas.

És tan dur sentir el fracàs, destriar com arrela; que ja enyorava que el vent m'inudàs, i se'n dugués lluny el sentiment.

Ara podria saltar al buit, mitificar el vol abans d'estimbar-me a la roca. És tan gran el fondal ... Som tan lliures i tan esclaus! que el pecat dicta la llei dins les meves venes i no puc aturar.

Els ulls ja no em traicionen. Ressecs, intenten perdre's, perdre'm, en la immensitat del paisatge. Però ells, com jo, no han nat per trastocar l'anècdota. Esclaus, passen pel temps sense immutar-lo.

Dalt el fondal -que sempre aguaita-, sense tenir el valor de conquerir-lo. D'alliberar-se, acabant amb tot. Acabant amb ells. Morint.

Viure a despit vostre

Reis quan us explic els meus somnis.
La boca se us omple de paraules i no deis res.
Sou xivarri de mosques.

Cossos deformes pretenen ficar-me al seu ball.
I no vull ballar jo, de fet no n'he sabut mai
i ja és tard per aprendre'n.
Som la rialla
m'hi convertiu amb cada gest, amb cada frase
que surt de la vostra estúpida decència.
M'hi convertiu cada vegada que m'engrun els dits
explicant-vos la (meva) història.
Em taladrau els sentits amb compostures malaltisses
que no podré entendre mai.

Tir els daus em toca perdre't,
perdre'm dins una rialla abandonada
i un despit que m'ofega e'alè més despòtic.

M'abandon a les cartes.

És inútil! pinten espases i haurà de rodar algun cap.

Intuesc quin.

Tancaré els ulls per no veure el que em passa.

Ave

MAITE BRAZALES.

“Poesia a partir dels dubtes”

He tengut l'ocasió de llegir quasi tota la poesia, en aquest moment encara inèdita, de na Maite Brazales. Per tant puc assegurar que el que teniu a continuació només és una petita mostra de les seves temàtica i tècnica poètiques.

Tot i així ja serveix d'introducció als versos i a les proses que se succeiran en altres publicacions. Hi veim el tema dels vells -que el temps ha dissecat i inutilitzat- que badoquen i bavegen mentre esperen, impotents, el moment de convertir-se en llenya. Un tema que es repeteix, és el del Déu cabró que rebutja els éssers, condicionats i racionals, que un dia va construir. Un altre tema és la necessitat d'un amor indecís, sense forma, complementat amb una mena de terror cap a les relacions sexuals. Hi ha també els personatges esclavitzats i condemnats a dubtar i a delirar -a viure, en resum-. També hi ha els escenaris - idees, imatges, elucubracions, descripcions- onírics, propis d'un atac d'inspiració a l'hora que les jovenetes decents -no és el cas de na Maite- dormen, o que les jovenetes repel.lents -tampoc, gràcies a Déu, no és el cas de na Maite- estudien.

Tots aquests aspectes donen personalitat a la poesia d'aquesta autora que només viu per a dubtar, per a preocupar-se dels seus dubtes, i per a sofrir a causa de les seves preocupacions.

De fet, si escriu, ho fa per alliberar-se de la corda que li encercla el coll. I aquesta corda no és res més que la seva tímida malaltissa i el seu caràcter acomplexat.

La seva poesia, a cops molt narrativa i consistent en una successió d'imatges, té una part realista. Un realisme, però, sensible i net; un exemple és el tractament dels vells que han de morir: l'autora, ho fa amb respecte, i no amb cinisme. En aquests cas, a mi m'hauria interessat que hagués estat més insensible.

A na Maite, que ningú no li demani per què escriu, des de quan ho fa, en què es basa per seleccionar els temes, quins autors llegeix, etc. Perquè ella contestarà —o simplement, pensarà-: “I a tu, què t'importa?”. Tot el que ella té a dir, ho trobareu en els seus poemes.

Davant un auditotí ella esdevindrà autista; m'ho afirma amb uns ulls psicòtics plens a vessar de tímida, i amb una sorprenent levitació de les celles, que en moure-les sembla que se li passen per tot el front. En resum: si li feis una pregunta i ella alça una cella, és que li heu caigut malament. Deixau-la tranquil·la amb la seva fòbia social, a la qual li deu, crec, la inspiració.

Hèctor Hernández Vicens.

MAITE BRAZALES

Vaig néixer a Sineu, 14 d'Agost de 1977, enmig de les festes del poble, però només vaig ser a temps a la segona verbenà. Qui m'hauria dit que per un dia menys tendria aquest endarrer tota la vida.

Com que entre setmana vivíem a Palma em vaig passar tretze anys estudiant a un prestigiós col·legi de frares. Una vegada que vaig aconseguir aprendre el "Manual del pequeño burgués", i instruïda en l'art de sobreviure dins un medi hostil vaig passar a la universitat. Quin canvi ! Aquí hi ha un bon bar!

Matriculada a filologia catalana, tira tira, qualque dia acabarem.

Catàleg d'obres

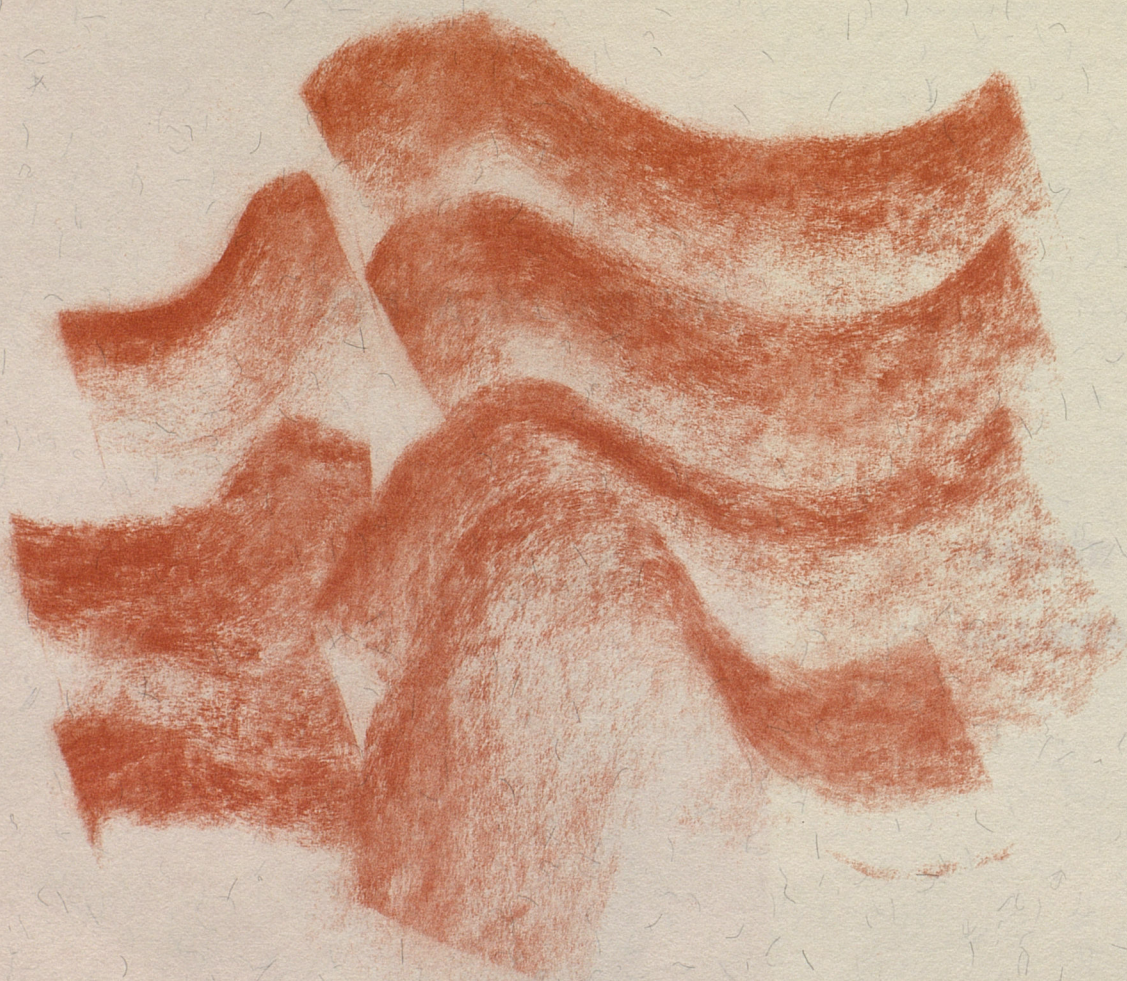
Recull inèdit en procés de publicació: *Pèl de Cony*



**JAUME
GALMÉS**

Foto: Antoni Caimari i Alomar. - juny 1997

REGNE DE NEPTÚ



Pedro
Galmés

Pedro Galmés 97

Prefaci

Sota l'advocació de Dionís, el puer aeternus, comença aquesta singladura pel Regne de Neptú. Dificilment es sufocarà el "foc ardent i devorador" de la passió dionisiaca en els incerts dominis de Posidó. És com si el déu adolescent s'iniciàs en els misteris d'una deïtat anciana, un senex tenebrós, gens assenyat, que tant pot obrir les portes de l'invisible com enfonsar l'ànima dins el més regressiu. El parentiu entre aquests dos déus ha quedat segellat en la imatge homèrica del mar color de vi. Tanmateix, poc s'hi podrà descansar vora la "mare del misteri"...

De bon principi, declara el poeta: "abolida ha quedat la realitat, des que el somni ha conquerit." Deixam de fer peu, entram en un joc de miralls on tot és possible. Poc volen saber de límits els dos nùmens invocats. Aquest joc culmina clarament en "L'illa de les dones fabuloses": fabulació sobre la felicitat perfecta ("sadoll, s'hi morirà"), una vida beata -a la manera de Gauguin- que exigeix tallar amarres amb la realitat, els costums, la raó, amb el que sigui precís: "la realitat s'acaba al moll (...), el somni és la travessia i el fondejar la meravella."

En tot el recull pul.lulen belles adolescents i sirenes (gens terrorífiques) amb les quals el poeta pot esbargir-se per més que l'ombra de la mort, més tènue o més densa, temperi en tot moment la intensa sensualitat. Mar, amor i mort remoregen un so quasi indistint ("car bé ho saps, que tornaré"). L'evocació de "L'illa dels Morts" -homenatge a Böcklin/Rachmaninov?- és un dels millors moments del poemari, segons l'esmentada ambivalència, el glauc que tiny tots els somnis de Neptú:

*Res no parla sinó la pols que el vent enlaira,
el carro de les Hores jaient-hi desguassat.*

La mar és el no temps d'abans i després de la vida, és l'altra cara del mirall d'on veu Cocteau entrar-hi i sortir-ne tot sovint el poeta, habitant natural dels dos mons; però tal volta, un dia, aquesta dimensió òrfica esdevindrà universal i "les sirenes / sortiran de mar per abraçar-nos". La folia s'haurà conjurat i els contraris seran pur record d'una ceguesa mil·lenària, com els conceptes mateixos de vida i mort.

Fora del recull, hi trobam manuscrit un poema recent, "Antea", que equilibra amb la força de la terra aqueix viatge inquietant:

*M'ets riba quan som aigua,
en mi descansas quan ets mar.*

Francesc Cubells
Palma, 2-VI-97

Brise marine

La chair est triste, hélas! et j'ai lu tous les livres.
Fuir! là-bas fuir! Je sens que des oiseaux sont ivres
D'être parmi l'écume inconnue et les cieux!
Rien, ni les vieux jardins reflétés par les yeux
Ne retiendra ce coeur qui dans la mer se trempe
O nuits! ni la clarté déserte de ma lampe
Sur le vide papier que la blancheur défend
Et ni la jeune femme allaitant son enfant.
Je partirai! Steamer balançant ta mâture,
Lève l'ancre pour une exotique nature!

Un Ennui, désolé par les cruels espoirs,
Croit encore à l'adieu suprême des mouchoirs!
Et, peut-être, les mâts, invitant les orages,
Sont-ils de ceux qu'un vent penche sur les naufrages
Perdus, sans mâts, sans mâts, ni fertiles îlots...
Mais, ô mon coeur, entends le chant des matelots!

Stéphane Mallarmé

SIRÈNES

Claude Debussy

Brise marine

Mar i Dionís

El foc ardent i devorador que consum l'esperit de Dionís vol sufocar-se en les teves ones,
Mar, mare del misteri.

Quin encantament, quina secreta fascinació, quin magnetisme irresistible l'engoli dins el verd
dels teus ulls i de la teva roba vellutada? Quins paradisos d'amor va endevinar en els teus ulls
que componien una imatge al·lucinada? Dona-mar, per què l'allunyes de la vinya i no cerca ara
sinó els raïms dels teus pits i els pàmpols i els ceps del teu cos menudet i graciós del tamany del
seu somni?

Abolida ha quedat la realitat, des que el somni ha conquerit.

Pastura dels taurons a dins l'aurora,
era oral al primer començament,
el mar remorejant fosc resplendia
i els éssers, just desentumits del llot
originari, amb la llengua envescada,
crits proferien, balbuceigs al llarg
de gargamelles llargues -car amunt
miraven sempre, els primitius- volent
dir breus oracions, fent per manera
de deslliurar el seu cor per la paraula,
ascendint a la llum del Verb. La platja
els aplegava; al Sol resaven, grans,
l'arena resseguien i creixien
vora l'aurora, i en 'ver de morir,
anaven mar endins a ser pastura.

A la taverna els mariners canten

I

Sol i vern i durament avortat al món
cantusseja per la platja.

(Un jorn
les sirenes
sortiran de mar per abraçar-nos.

Un jorn
les sirenes...)

II

Si un dia em tir a dins la mar
no m'he suïcidat, amics:
he maridat una sirena.

Dona d'aigua

No estiguis trista per mor de la meva absència,
la meva dona d'aigua, i frueix dins l'antra
remembrant les amors que hi gaudirem
llavors que jo, atret fins a l'embriu pel teu cant,
vaig llançar-me del vaixell al teu cau submari.

No ploris, dona d'aigua, i distreu-te mentrestant
amb les ones, juga amb els dofins,
teixeix-te garlandes amb algues,
fes coses maques per mostrar-me-les quan torni,
pensa coses maques per contar-me-les quan torni,
car bé ho saps, que tornaré:

Recorda el dia que junts preguntàrem al Després,
recorda: digué que tots els destins ens ajuntaven.

Naixença de Venus

Ajagut a la platja veig entre les onades
escumejants, al vol, la teva cabellera
resplendent amb tot de diamants que el déu Sol
vessa sobre l'atzur on sura ta copinya-

camines damunt l'aigua i no t'enfoneses
-un altre déu t'empara lluny de les roques-
i, lenta, et veig atansar-te a la vora,
tan lenta que tem que em creix la mirada.

Estrelles d'oli llueixen a la nit.
Lentament va arribant la pau de la matinada.
Damunt el llit reposa despert un adolescent,
i pensa que no fa gaire era amb la mar
escoltant el trontollar d'esteles d'escuma,
i pensa en Partènope ajaçada a les algues,
i en les eternes sofrenes de l'esperit,
i en desbocats rierols de tristesa
pensa

pensa

pensa;

l'amfibena no li deixa convocar la son.

Un dia totes les fades abandonaren el paradís,
fins llavors només cobert per la llunyedança.

Illa dels Morts

Solitària, l'Illa dels Morts.

Llavis que ja no besen semblen parlar;
agonitzants els rostres, fredes les mans.

L'oratge fa fressar la fullaraca;
aleteig esburbat de fosques ales gegantines,
i un crit, talment un llamp, que esqueixa el cel:

Res no parla sinó la pols que el vent enlaira,
el carro de les Hores jaient-hi desguassat.

Obriu portes i portellons,
que entri de bat a bat
l'embat de la brisa!

L'illa de les dones fabuloses

S'embarcaria. Ho tenia clar. Es trauria el passatge, travessaria la mar i aniria a aquella illa de les dones fabuloses. Ja eren massa les nits en què transitava d'un bar a l'altre cercant l'aixopluc impossible d'uns braços enfonsant-li la cara contra uns pits. La realitat s'acaba al moll, es digué, el somni és la travessia i el fondejar la meravella. Així que salpà. Infatigables, els dofins saltaven somrients arquejant els lloms quan ja s'albirava terra. L'estranger, des de la coberta, des- triava cada vegada més aquella vegetació exuberant: palmeres, cocoters...

Silenci de migdia. Uns pocs queviures, un quadern, una mica de roba, un desig d'arrelar. Les notes d'una au virolada el treuen del somieig per recordar-li que ara és al lloc on somni i realitat conflueixen. Ell ha arribat d'incògnit; així i tot, unes natives, apercehent-se de la seva vinguda, s'apresten a coronar-lo de fresques garlandes. Són les dones més belles que ha contemplat mai: la seva pell té el color de la terra assolellada; la cara, el del sol quan comença a anar a la posta. Enmig de tanta flor i tanta dauradura, perd l'última resta de tristesa solitària i entra a la festa de la vida. Coronat, les natives el s'emmenen cap a la platja just abans de la posta del sol. L'estranger fre- meix de les vibracions d'aquests cossos titil·lants, de les filtracions d'aquests indrets voluptuosos i de la sensació d'estupor en veure realitzat el seu anhel. La soledat coronada, pensa, és el paro- xisme de la unió. Però era el seu darrer pensament, ja que ara, jugant dins l'aigua amb les desco- negudes, sobiranes de la seva nova pàtria, tot són moviments i rialles. El sol ja penetra la mar a l'horitzó; una lluna vermella enorme s'alça al darrera. Xops, tots deixen l'aigua encara teba per eixugar-se a la vorera enjogassats. Així, les seves mènades li encenen una ritual foguera mentre ell rovega plàcidament uns dàtils. Quan les flames s'enlairen, arriba parsimoniosament la tambo- rera de la tribu. Tots els preparatius es duen a terme en silenci. Les espirals, com un eixam d'abe- lles al sol, neguen parcel·les diminutes de nit; el foc balla a les cares dels asseguts. *Tam-tam, tam- tam, tam-tam*: al compàs de la bruixa, aquestes bacants d'un déu inconegut i exòtic, dretes de cop i volta, van desplaçant les cames i els braços: la dansa giravolta entorn de la pira, ara a la dreta, ara a l'esquerra. Quan giren a la dreta, totes les dansants ajunten els dits de les mans acotant-se, aixecant-se, i fent al seu torn una volta; quan van cap a la banda esquerra, s'acoten baixant els braços doblegats, els fan, frenètics, anar envant i enrera, es redrecen i segueixen girant. L'estranger, encara no iniciat, es troba fora del rotlle; una al·lota, adolescent, ara se li acostarà i allargant-li les mans el farà aixecar-se de l'arena i el durà a dedins. Atònit però sabent que ha de guardar serenitat, es deixa fer i efectua tot el que les dones li indiquen amb gestos. Ara ell, entre el foc i el grup humà, pres d'una doble escalfor, totes dues misterioses, veu com s'inicia un nou pas: el cercle gira ara rapidíssimament cap a la seva esquerra donant-li la vertiginosa visió d'unes pells ardents reflectint les flames i la seva pròpia ombra. De sobte, la dansa s'atura i la jove que se li ha quedat davant va cap a ell amb alegria i, amb un gest aprovador del rostre, li somriu i li allarga la mà. A l'acte, tota la femenil tribu entona un bàrbar epitalami que el fa adonar-se que aqueixa era la dansa de l'amor i aquesta la seva esposa.

L'estranger, a l'illa, hi esdevindrà natiu, n'aprendrà la llengua i, sadoll, s'hi morirà.

ANTEA

Antea, ¿des de quant temps ja
que emplenes el meu somni?

On fos que jo miràs sempre et cercava:
en l'aire, el foc, la terra i l'aigua.

Ets terra i aigua! home-peix som,
i tu, idò, em correspons, i junts
compartim el foc que consumeix l'aire.
Ets una dea de la Terra, li pertanys,
i ella a mi: pel pont de la cintura
ens hem trobat: cap a tu ned: vers mi fas via:
m'ets riba quan som aigua,
en mi descansen quan ets mar.

Jaume Galmés
maig 1997.

Normalment, visc més la nit que el dia -idolatr la Nit; ella és l'escenari on tenen lloc les representacions vitals de la meva existència.

Pensament poètic. Pensament amorós.

Tenir fe en la poesia i ser poeta és -m'imagín- com ser capellà i creure en Déu: un absolut, quelcom que umpl tota l'existència i li dóna sentit.

Ahir (solstici d'estiu del 1994) vérem (en Jesús María Imirizaldu, jo, el meu germà i tres al.lotes) sortir el sol a Son Real, el cementeri talaiòtic. Hi llegírem textos poètics. Després, a Artà, n'Angie em llegí la mà: hi va veure un camí uniforme cap a una cimera: la Poesia.

Lectura: gaudi estètic i enriquiment espiritual.

Experiència poètica de la realitat.

La pintora Mimma Acerbis em diu que en la meua poesia sempre hi ha "qualque cosa que fuig, qualque figura que hi és però que no es deixa atrapar."

Escric la poesia que m'agradaria llegir i llegesc la poesia que m'hagués agradat escriure.

El Destí -i, en el Seu nom, les Muses- és qui elegeix els poetes.

De vegades no sé si un vers l'he llegit, l'he traduït o l'he escrit jo.

Un altre pla de la realitat, distint del que ens ve donat pels sentits i la raó.

El sobrenatural, les aures i els esperits. Necessit això per poder viure, és a dir: creure. Creure que els déus hi són, exactament com hi ha arbres, versos i dones. Llum, sers lluminosos que em duguin l'alegria.

En Jesús ha posat les Variacions Goldberg en la versió de Glenn Gould, que, a més de tocar-les, també les taral.lejava. Mentre escoltàvem Bach, ha apagat el llum i deixada encesa només la làmpara hal.lògena davant la qual ha col.locat el poliedre cristal.lí que li va enviar la seva amiga sueca abans de morir, i les parets i el sòl-ras resplendien amb les irisacions.

El Destí, si és diví, no pot ser mai absurd.

El Matrimoni -l'únic, crec, que realment és per sempre (car es neix, es viu i es mor Poeta) - entre el Poeta i la Musa.

La Poesia es la unió entre el Cel i la Terra, o sia, Déu.

No contenir l'emoció: contenir l'expressió.

Sexe, bellesa i esperit: trinitat de la meva Dona. Si s'aplegàs amb mi, hauria de compartir el meu cor amb la divinitat poètica, viure en la poesia per lloar la divinitat, o sia, hauria de ser *presència* i alhora ser antiga, prou com per poder satisfer l'ideal agapètic dels cristians primitius. Mentrestant, *heilige Einsamkeit*.

L'Art és l'encarnació de l'Esperit.

La meva Pàtria és l'Esperit.

El Poeta, en desprendre's del cos per anar a celebrar les Noces Celestials amb la Musa que ha estat festejant i a la qual s'ha mantingut fidel mentre era a la Terra, s'enlaira, estel-esperit, en el vast Cel de la Nit i l'estela lluminosa que arrossega en el seu vol fixa la nova constel·lació dels seus Cants amb què s'engrandeix l'Univers per la Poesia.

La meva pàtria són els astres. Anit, per exemple, vaig passar bona estona contemplant-los. L'Óssa Major, la septentrional, ocupava el zènit. També es veien alguns planetes. Sentia el vent murmurar en els arbres, dels quals hi ha no poca varietat al meu carrer: des de la nostra llimonera i el nisperer, passant per la perera i l'albercoquer de davant cal mecànic, fins als ullastres salvatges de darrera ca nostra i les palmeres i els xiprers, que fan bardissa, del veïnat: tots els fullatges eren bressats al mateix temps pel vou-veri-vou de l'oreig melodiós. Sentia una mescla de pau i joia: em comunicava amb els estels, els moixos (els mèus, els meus amics nocturnals) i els arbres en un llenguatge que depassa de molt el de les paraules, en un silenci metafísic, on tots nosaltres existíem només en essència, la de cadascun, que es vessava dels uns als altres com a través de vasos comunicants. Quanta, quanta harmonia! Oh dolç misteri de l'Univers! Crec que va ser la primera vegada que vaig tenir la profunda consciència de no desitjar estar amb ningú més.

.

No tenc tècnica, si acàs, *tecnè*. ESCRIC com respir. Igual que l'aranya, que és teixidora, no es planteja com ha de filar: fila i és prou.

Jaume Galmés

JAUME GARMÉS

Nascut a Sant Llorenç des Cardassar, sota el signe de la Verge, el 1967.

Poeta, traductor, professor de llengües i crític musical.

Poemes, traduccions i articles a les revistes "Escalbruix", "El Mirall", "Reduccions", "Tirant al Blanc" i a 'Lira d'Or', suplement de la revista "Flor de Card" que coordina ell mateix.

Lectures públiques a Sant Llorenç, Son Carrió, Pollença, Palma, etc.

Conferències entorn de Salvat-Papasseit i Baudelaire.

Assistència al seminari Poesia Española Contemporánea al palau de Felipe II el 1988, a les sessions de Poesia i Mestissatge (Barcelona, 1996-7) i al Simposi Internacional Ausiàs March celebrat a València i Gandia coincidint amb el 600 aniversari del seu naixement.

Du un diari (personal) i la seva obra poètica, al marge de tractar la solitud, la nit, una mica l'amor i més el silenci, pot ser considerada com, tanmateix, una inexhaurible recerca de l'Etern femení; obra que l'autor concep com un tot i del qual cada llibre no és sinó una part integrant: *Nàufreg en el temps*, títol que extreu d'un vers de Cardarelli, guanyà el Premi Salvador Espriu per a Poetes Joves 1992 i la consegüent publicació l'any següent a Edicions 62; els altres són *Regne de Neptú* (1985-1997) i *Dionís* ('96), d'un cert paral·lelisme i alhora distancionisme el primer, i clarament innovador el segon. Aquests tres títols i els que seguiran conformen l'univers del poeta.

Reconeix, entre els seus mestres, Píndar, Blake, Hölderlin, Novalis, Rilke, Nerval, Salvat-Papasseit, Edison Simons, El Bosco, Poussin, Fragonard, Guillem Nadal, Buonarrotti, Giacometti, Purcell, Schubert, Xenakis... i, com a mestresses, té la Vida, Louise Labé, Emily Dickinson, Isadora Duncan, Fátima Miranda...

Traduir és per a ell una mania: ha traduït poesia de les llengües que coneix i, de les que no, igualment, així com ha pogut.

A més de tot això, està molt preocupat per l'essència de la poesia, concepte que, per a ell, engloba tot l'art i tota la vida i tota la mort.

Catàleg d'obres

Obra original publicada

Poemes (1986-1988) dins el llibre col·lectiu *Onze poetes inèdits* antologats per Miquel Àngel Riera (Sa Nostra, Manacor, 1989)

Nàufrag en el temps (Premi Salvador Espriu per a poetes joves 1992. Edicions 62, col·lecció "l'Escorpí", Barcelona, 1993)

1 poema, "Hölderlin", a la revista "Serra d'Or" (desembre 1989)

3 poemes, "Horaci", "Com la nit" i "Nit d'hivern", a la revista poètica en format llibre "Reduccions" (Vic, març, 1993)

1 poema manuscrit, "Darrer cant d'Orfeu", dins el llibre del fotògraf Francesc Amengual *Homenatge en Blanc i Negre. Memòria fotogràfica dels escriptors de les Illes* (Binissalem, 17 edicions, 1996)

1 poema, "Ballarina", dins el llibre *La claror que us don... Homenatge a Miquel Àngel Riera* (Sa Nostra, 1997)

En prosa: *Passió malaurada, o cartes apòcrifes de dos amants francesos del segle XVIII*, als números Desembre 1992 i Gener 1993 de la revista "Flor de Card" de Sant Llorenç

Les proses poètiques "Cerc" i "Dona i Insomni (Recerca de la Dona)" als números, respectivament, Novembre 1996 i Desembre 1996/Gener 1997 del suplement literari de la revista "Flor de Card" 'Lira d'Or' (coordinat per ell mateix)

1 poema, "Dona d'aigua", il·lustrat per Mar, al número commemoratiu del 25è aniversari de "Flor de Card" (gener '97)

1 poema, "Sol-ixent", dins el programa *l'Entorn Natural*, obra del compositor Antoni Caimari (Fundació ACA, 1996)

Sonets amorosos, Sonets metafísics i L'Amiga ('Lira d'Or' Abril '97)

Obra traduïda publicada

Poemes de Charles Cros i de Francis Jammes a la revista "Escalbruix"
de Palma (Hivern 89-90)

"Quatre poemes de Gérard de Nerval" a la revista "El Mirall" (Palma, maig 1989)

"Nits en el camarot", de Heinrich Heine, a la revista "El Mirall" (abril/maig 1992)

"Sis poemes", d'Arquíloc, a 'Lira d'Or' (maig 1996)

"Mostra de poemes", de Hölderlin, a 'Lira d'Or' (juny 1996)

Poemes d'Antonin Artaud a 'Lira d'Or' (octubre 1996)

Poemes de Charles Baudelaire a 'Lira d'Or' (febrer 1997)

"Dues elegies de Kakinomoto no Hitomaro" a la revista "Tirant al Blanc" de Lleida (octubre 1996)

Obra original inèdita

Dionís

Obra traduïda inèdita

Siringa. 10 poetesses europees. Una mica com a homenatge a Louise Labé

Versions del francès (XIX-XX)

Clarianes en el Cel de Francis Jammes

Articles

"Notícia de Manacor" a "El Mirall" (juny 1992)

"Sylvia Plath: una vida tràgica de dona" i "En el 80è aniversari de la mort de Georg Trakl" al suplement 'Cultura' del *Diario de Mallorca* (respectivament: 14-9-1994 i 9-12-1994)

"Lletra a René Descartes" (diari *Baleares*, 25-3-1996)

Els que se citen ara, tots publicats al *Diari de Balears*: "Poesia i filosofia" (4-6-1996), "Prejudici i judici" (11-6-1996), "Societats d'artistes" (17-7-1996), "Antoni Caimari" (4-8-1996), "Dues Emilys" (25-8-1996) i "Tercet" (dins el mateix cicle)

Altres sobre Folguera, Manent, Celan, etc., a 'Lira d'Or'

Dins el llibre recopilatori de M. Villangómez Llobet *Parlar i escriure* (editorial Columna, Barcelona, anys 90): entrevista amb l'autor

Crítica teatral, artística i dansística

A la revista "7 Setmanari de Llevant" de Manacor (1987-1989), on, i d'altra banda, coordinà els suplementes 'Suplement literari' (1987-1989: 11 números) i 'Les Muses Amigues' (1993: 8 números)

Darrera col·laboració en aquest terreny: "Miquel Mestre i el Segon Noè" (a la mateixa revista: 31-1-1997)

Secció *La Carxofa* (a la mateixa revista) a partir del Maig '97

Crítica musical

Començada a exercir al *Diari de Balears* amb "Lliçó de fidelitat" (pianista Bèla Siki, 6-6-1997)

Lectures de poemes

Al Molí d'en Gras de Sant Llorenç (1992), a Ca Ses Monges de Son Carrió (1993), Bar l'Havanna (1993), Institut de Batxillerat de Pollença (1995), Fundació Àrea de Creació Acústica de Búger (agost 1995), Sala d'Exposicions de "Sa Nostra" de Sant Llorenç i Cafè Es Pinzell de Palma (aquestes dues darreres el 1997)

Actuacions

Dionís. Poemes amb Interludi dansístic. Amb la ballarina Dana Fuster, dins el cicle “La vida en vers”, al Teatre Municipal de Palma (Dia de Sant Dionís del 1997)

Conferències

“En el centenari d'en Salvat” (Joan Salvat-Papasseit) a la Casa de Cultura de Sant Llorenç (16 de maig del 1994) i “Baudelaire o l'espiritualitat de la carn” a la Sala d'Exposicions de “Sa Nostra” de Sant Llorenç (14 de febrer del 1997), 130 anys després de la mort del poeta francès

Catàlegs d'exposicions

Salvador Ferré i Andreu (juliol-agost 1989. Portocristo)

Carme Sánchez (juny 1997. Felanitx)

Assistència a cursos i congressos

Poesía española contemporánea a San Lorenzo de El Escorial (juny 1988)

Encontre d'escriptors a València (octubre 1989)

Lliçons de literatura universal (Palma, 1^a edició)

Els camins de la filosofia (Palma, 1996)

Simposi Internacional Ausiàs March celebrat a València i Gandia a l'octubre de 1996

Poesia i Mestissatge (Universitat Central, Barcelona 1996 i 1997)

«Cet art ingénieux de peindre la parole
et de parler aux yeux»

Brébeuf

«L'écriture est la peinture de la voix;
plus elle est ressemblante, meilleure elle est»

Voltaire

SEBASTIÀ BENNÀSAR

MAITE BRAZALES

JAUME Galmés

«Les paraules parlades són els símbols de l'experiència
mental i les paraules escrites són els símbols
de les paraules parlades»

Aristòtil



SEBASTIÀ BENNÀSAR
MAITE BRAZALES
JAUME Galmès